

[Dorte Bennedsen]

dende luftforurening, som fandt sted i Stockholm. Initiativet var usædvanligt, men baggrunden for det var også alvorlig, nemlig en erkendelse af, at vi befinder os i den tolvte time, hvis der ikke skal ske uoverskuelige skader som følge af luftforurening.

Studerer man det slutkommuniké, som foreligger fra konferencen, og som blev enstemmigt vedtaget, altså også støttet af tilstedeværende repræsentanter for de borgerlige partier, må man erkende, at det faktisk er blevet ganske stærkt i sine vedtagelser, ikke mindst når man tager i betragtning den brede deltagerkreds med repræsentation også fra lande, som indtil da så at sige ikke havde markeret sig i forureningsindsatsen.

Nordisk Råd fulgte konferencen op ved at pålægge de nordiske miljøministre at udarbejde en fælles handlingsplan mod luftforurening, en plan, som skulle indeholde forslag til konkrete politiske initiativer inden for de områder, konferencen havde behandlet. Nu foreligger så denne endelige handlingsplan stort set uændret i forhold til det udkast, om hvilket Nordisk Råds Præsidium i august i år udtalte, at det mere giver indtryk af at være et principprogram end en konkret handlingsplan, og at det mangler både klare prioriteringer og forslag til konkret handlen på det nationale plan.

Det er overordentlig beklageligt, at de nordiske miljøministre ikke evnede at tænke mere konstruktivt eller at nå længere i denne sag, som udpræget er et internationalt problem.

Med den svenske miljøministers ord om de nationale regeringers og parlamenters ansvar i ørerne må vi så rejse det spørgsmål her i Folketinget, hvordan den danske miljøminister og den danske regering agter at spille konstruktivt og konkret ud.

Tiden tillader mig ikke at gå i detaljer med slutkommunikéet fra Stockholm, men nogle af de vigtigste hovedpunkter var: at forstærke indsatsen mod svovludslip med det formål at hæve ambitionsniveauet, at indgå bindende protokoller om reduktion af NO_x-udslippene, at landene, indtil sådanne bindende protokoller foreligger, træffer effektive foranstaltninger mod udslip fra stationære og mobile kilder, at give høj prioritet til energibesparelser og renere teknologier, at enhver nation påtager sig ansvar for indførelse af effektive rensningsforanstaltninger vedrørende personbiler, lastbiler og

fly, samt – og det er måske ikke det mindst vigtige – at den nationale energi-, transport- og industripolitik koordineres tæt med miljøpolitikken.

Det er altså nogle af hovedbudskaberne fra Stockholmkonferencen, og jeg vil tillade mig at gå ud fra, at der her i Folketinget er rimelig bred enighed om disse principper. Uenigheden opstår derimod nok, når vi skal til at virkeliggøre principperne, når vi skal sætte os helt konkrete mål, når vi skal pege på konkrete initiativer til at opnå disse mål. Hvor højt skal ambitionsniveauet være, og hvordan skal vi nå det?

I Stockholm blev resultaterne af en nordisk ekspertgruppes arbejde fremlagt, resultater, der for øvrigt siden er blevet anerkendt af FN's ekspertgruppe inden for ECE. Den nordiske ekspertgruppe satte som mål, at forureningen skal nedbringes til et niveau, hvor naturen selv kan klare resten. Skal det mål nås, kræver det i Europa, at svovlforureningen reduceres med 80 pct., og at NO_x-forureningen reduceres med 75 pct. Det kan ikke lade sig gøre, vil mange råbe. Det er et ambitiøst mål, indrømmer jeg, men det er faktisk svært at argumentere imod, at niveauet skal være, så vi ikke fremover gør skade på naturen.

Tidsrammen, eksperterne giver, går til midten af 1990'erne. Heller ikke denne er der forskningsmæssigt grundlag for at sætte spørgsmålstegn ved, men lad mig dog straks tilføje, at næppe noget parti i denne sal vil mene, at vi realistisk kan leve op til denne tidsramme. Det må imidlertid ikke få os til at slække på forsøget på at nå det langsigtede forureningsniveau, som forskerne i stor enighed har stillet op for os.

Socialdemokratiet skal ikke påstå, at det er nogen let sag at løse disse problemer. Vi skal heller ikke påstå, at det ikke kræver en økonomisk indsats af et overordentlig betydeligt omfang, men sagens kerne er enkel: vi har ikke noget valg.

Gro Harlem Brundtland har om Brundtlandrapporten sagt, at det vigtigste ord i rapporten er det sidste, ordet »nu«. Det gælder også for de problemer, vi behandler her. Vi skal i gang nu, og vi skal anstrenge os til det yderste, hvis helt uoprettelige skader skal undgås.

Jeg oplever, at en vanskelighed ved at tage stilling til en luftforureningsstrategi for mange